

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12—pengő.
Postatakarékpénztári csekk számla: 43.916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SÁNDOR.

VIRÁGVASÁRNAP

Lukács ev. 19:41.: „És mikor közeledett, látván a várost, síra azon”.
Cselekedetek 18:10b): „nékem sok népem van ebben a városban”.

Jézus királyi bevonulásának legszebb ékessége nem a pálmalomb és nem a hozsánnaszó, hanem a könny, mely szemében ragyog. Ez a könny nemesak az Ő mély és fájdalmas emberi hazaszeretetének bizonyosága, ahogy legtöbbször magyarázni szoktuk. Még inkább beszél ez a könny az Ő csodálatos isteni emberszereteté-
ről: íme mennyire fáj neki az az ítélet, melyet Ő maga kénytelen kimondani a hozzá hűtlen és ellene lázadó nép és haza fölött — noha akkor az a nép a választott népet, az a haza az egyházat is jelentette!

Urunk szemében meg kell látnunk a könnyet ma is, amikor mint egyháza és népe ünnepeljük királyságának földi megkezdődését. Mekkora szeretet, de mekkora ítélet van a könnyben, amelyet ma sír fölöttünk! Ő, nem külsőleg szorongatott állapotunkat siratja, amely lehet még százszor szorongatottabbá is, de amely — amint megannyi példából tudjuk — a kegyelem jele épp annyira lehet, mint az ítéleté. Hanem azon sír, amit szívünkben és sorainkban lát.

Kálvin a Júdás árulásával kapcsolatban mondja: „Kétféle módon akarja az Úr a mi hitünkkel próbára lenni: kívülről a nyílt ellenségek által ostromol bennünket és az Egyházat a Sátán, belülről pedig a képmutatók által készíti titkos veszedelmét.”

Urunk könnyeinek tükrében nézzük meg szívünket és sorainkat. Talán most van a legutolsó alkalom, hogy rádöbbenjünk a képmutatás titkos veszedelmére és igyekezzünk belőle — a virágvasárnapi könnyekből elősugárzó ítéletes irgalom által — megtisztulni.

Ezt pedig annál inkább meg lehet és meg kell tennünk, mert hiszen Urunk e könnyei nem reménytelenek. Ezeket a könnyeket az sírta, aki a szent város hűtlenségével és pusztulásával szemben a pogány világváros, Korinthus minden fénye és rohadása, minden hitlensége és minden babonásága közepett látta és számontartotta az Ő ottani „sok népét”, elhívandó, megtérendő és üdvözülendő választottai seregét.

Nincs a világ szellemének, az antikrisztusi léleknek olyan lassan szivárgó vagy erőszakosan berontó el-
áradása, amely el tudná sodorni az Isten örök elevevégzésében kijelölt helyéről a Krisztus igazi népét. Az árulásban csak az áruló végzete teljesedik be. A földrengésben csak az meggy tönkre, aki és ami csak a földbe kapaszkodott. Krisztus igazi népe Urával együtt marad meg, Urával együtt menetel és Urával együtt ér célt.

Azért tehát „miközben minden zűrzavarba keveredik és úgy látszik, mintha az Ördög a sötétség elterjesztésével az egész világ rendjét feljorgatná: min nekünk tudnunk kell, hogy fenn a mennyekben ragyog az Isten gondviselése, hogy végtére is rendbe tegyen mindent, ami felkavarodott; tanuljuk meg ennél fogva hitünk szemét fölemelni arra a ragyogó derűre” (Kálvin).

Krisztus igazi népének az ő Ura virágvasárnapi könnyeiben is szabad meglátni — minden ítéletességük mellett — ezt a ragyogó derűt.

Révész Imre.

A virágvasárnapi Király békessége

Az egyházi esztendő ünnepes félévének nagy drámájában nem eléggé tisztázott helyet foglal el a jeruzsálemi bevonulás emlékére ünnepelt virágvasárnap. Az Igére nem eléggé figyelő és a Szentlélekre nem eléggé engedelmesen hallgató prédikátor könnyen félrcértés és tévelygés áldozata lehet, ha átengedi magát a hangulatnak és megtetszik neki az éljenző tömeg viselkedése. Nem beszélve arról, hogy a templomi gyülekezet általában dogmatikusan tudomásul veszi, hogy most ünnepelni kell Jézust, és nem kutatja annak a nagy lélektani ellentétnek a hátterét, amely a „Hozsánna” és a „Feszítsd meg!” között feszül és a vasárnap virágosóját szembefordítja a reákövetkező péntek gyászával.

Ahhoz, hogy a virágvasárnap eseményeit helyesen értékelhessük, döntően fontos figyelembe vennünk, hogy a húsvét és a pünkösd még utána következik. Egyáltalában nem mindegy, hogy a Jézus Krisztussal találkozó emberek húsvét és pünkösd előtt vagy után vannak-e. Ez az egész Evangéliumra áll, de különösképpen a virágvasárnapi tömegre. Jézus Krisztust igazán annak ismerni, aki: ez csak a feltámadás, a mennybemenetel és a Szent Lélek kitöltése után lehetséges. Azt is mondhatnám, hogy a keresztyén ember visszafelé érti meg Jézust és visszafelé éli végig a saját életében a keresztyéniséget. Emlékezzünk csak Pál apostol bizonyágtételére: senki sem mondhatja Úrnak Krisztust, csak a Szent Lélek által. A virágvasárnapi tömeg és a keresztyén gyülekezet szemléletmódja között ez a döntő különbség. Nekik Jézus földi életét látva, azzal a ténnyel kellett lelkükben megküzdeniök, hogy Benne egy ember Istenné lett. Nekünk a kegyelem azt adja látnunk, hogy Benne Isten emberré lett.

Ki ismerhette az élő Isten Fiának a Jeruzsálemben bevonuló Jézust? A tanítványokon és a hozzájuk közel álló néhány emberen kívül senki. Ki érthette meg a megváltás ma is érthetetlen nagy titkát húsvét és pünkösd előtt? Még a tanítványok sem. Ne örüljünk hát: az éljenzés, az ujjongás, a palomágák nem Neki szólnak, nem az Isten Bárányának, aki elveszi a világ bűneit. Más ünneplés ez, mint a mennyei jelenés angyalainak hódolata: „Mélto a megöletett Bárány, hogy vegyen tisztességet és dicsőséget és áldást!” Kicsoda ez? — kérdik a felháborodott Jeruzsálemben az emberek. Nagy tanító-mester és csodadoktor? Egy a próféták közül? Nemzeti és politikai aspirációk valóra váltója? Egyéni és közjólét hozója, szociális apostol? Akkor éljen! A tévedés azonban hamar kiderült. A hódolattal fogadott király, a Dávid fia népszerűsége egyszerre odalett, a tömeg hangulata az ellenkező végletbe csapott. Ennyit ér és így múlik el a világ dicsősége. Íme a nagy tanulság. Isten dicsősége hasonlíthatatlanul fenségesebb, mint a világi dicsőség, a tömeg előtti népszerűség. Bármily tetszetősnek látszik és bármily sikeresnek tűnik fel az utóbbi, különösen némely korokban, nem maradandó érték. Vigyázzunk tehát, hogy Jézussal való közünk ne virágvasárnapi legyen. Óvjuk meg magunkat a csalódástól és kiábrándulástól, ha az Úr bevonulása

a világba nem elég diszcs, hatásos és impozáns. Szokjuk meg az Evangélium értékrendszerét. A mi Királyunk szegény és számárháton ülő. Aki istállóban született, nem is lehet gazdag, csak szegény. Aki nem uralkodni, hanem szolgálni jött, az nem is lehet előkelő, csak szerény.

Az Újszövetség keresztyénei „világ szemetje” voltak, megvetettek és lenézettek; minél előkelőbbé vált idők folyamán a keresztyénség, annál távolabb került az Újszövetség világától. Ne szégyeljük az egyszerű Krisztust. Az Ő dicsősége és vele a mi dicsőségünk nem a világ tiszteletadásának a függvénye. Krisztust nem lehet kitüntetésekkel dekorálni, tehát az anyaszentegyházat sem. Meghódolni lehet Neki feltétlen megadással, vagy elutasítani. Isten elhozhatja azt az időt, amikor nekünk is meg kell majd tanulnunk, hogy az anyaszentegyház akkor is szent és dicsőséges, tagjának lenni akkor is magasztos kegyelmi ajándék, ha a világban tekintély helyett megvetés jár vele.

Mert mégis csak ez az egyszerű, szürke próféta hozza azt, amire a világnak szüksége van, a békességet. Békességet csak az a Király hozhat, akit nem kísérnek fegyveres testőrök, akit nem követnek dübörgő páncélosok, aki fölött nem zúgnak bombázó rajok. Sőt inkább, ahogy Zakariás próféta jövendölte, azért jön, hogy kiveszítse a világhól a harci szekereket és összetörje a kézíveket. Fegyverrel nem lehet békét teremteni, csak háborút. Békét egyedül csak a kereszt adhat ennek a világnak, a golgotai Kereszt, amelyen végbement a kiengesztelés szent áldozata, a nagy békekötés Isten és ember között. Ma az ilyen Király nem imponál és nem az Ő zászlója alá sorakoznak. E miatt nekünk, anyaszentegyháznak kell bűnbánatot tartanunk, és könyörögnünk azért, hogy a mi Királyunk békessége legyen minden ember békessége ezen a földön.

Kósa Ferenc.

Dr. Varga Zsigmond professzor nyugalombavonulása

KIVONAT

a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem református hittudományi karának 1944. évi január hó 25-én tartott VII. rendes ülése jegyzőkönyvéből.

154. szám.

(164. htksz.) Dékán kötelességszerűen, de egyben mély megilletődéssel jelenti, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 222.864—1943. XVI. számú leiratával értesítette a Tanácsot, hogy Dr. Varga Zsigmond debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetemi ny. r. tanárt saját kérelmére 1944 január elsejével nyugdíjba helyezte.

A bejelentéshez Dékán még a következőket fűzi: Dr. Varga Zsigmonddal, hittudományi karunk mindnyájunk által szeretett és tisztelt doyenjével az a professzor válik ki karunk tagjai sorából, aki 1921-ben elsőnek nevezetett ki professzornak arra a hittudományi karra, amelynek minden eddigi tagja már az ifjú jakultás bölcsőjénél ott állott, de az évek múlásával öröm-

mel hívta, várta és fogadta a kar kebelébe a tudományos alkotások vágyától égő Dr. Varga Zsigmondot. Tizenhét esztendő múlva pedig Csánki Benjámint nyugdíjbavonulása után, már Dr. Varga Zsigmond a kar legregibb tagja, jeléül annak, hogy az élet országútján nincs megállás, és hogy az őrségváltás a tudományos és nevelői munka területén is szükségszerűen előbb-utóbb bekövetkezik.

Dr. Varga Zsigmond két és fél év hiján egy negyedszázadig volt hittudományi karunkon a vallástörténel és rokontudományai c. újonnan szervezett tanszék egyetemi ny. r. tanára. Ez alatt az idő alatt neje és munkássága teljes mértékben összejorrt a kar életével. Karközi és más viszonylatokban egyaránt mindig minden lehetőséget megragadott, hogy hittudományi karunk jogos érdekeit megvédelmezze, illetve érvényesítse. Mint kartárs, mindig arra törekedett, hogy a kar minden egyes tagjával a lehető legbarátságosabb és szívesebb kapcsolatot ápolhassa. A debreceni református Kollégium hagyományait eleven valóságként éltek lelkében, visszatükrözödték minden cselekedetéből, másfelől viszont azt a szellemi löbbletet is értékelte, megvallotta és képviselte, amely hittudományi karunknak, mint egyetemi fakultásnak tudományos munkásságából, a nagyobb lehetőségek megnyitásával a magyarországi református lelkészképzés egészére áldásként kisugározhatott.

Dr. Varga Zsigmond szerelmese tudományszakának. Az ügynevezett vallástörténeli iskolának magyar földön a legmarkánsabb képviselője. Élete példa arra, mit tud alkotni szaktudománya területén az a tudós férfiú, aki minden ingadozás és mellétekintet nélkül az egyetlen célúság képviselője: tudományszakának rendíthetetlen szerelmese és művelője.

Nekünk, az ő legközelebbi munkatársainak, amennyire fáj — márpedig igen fáj —, hogy Varga Zsigmondtól, mint lényeges kartársunktól, nyugdíjbavonulása következtében meg kell válnunk, épp olyan nagy öröm forrása annak tudata, hogy ő töretlen szellemi erővel továbbra is munkálkodhatik és hogy még a nyugdíjbavonetele után is a legtalálékosabban a Példabeszédek könyve 31. részének 18. versével jellemezhetjük az ő munkás életét: „Látja, hogy hasznos az Ő munkálkodása; éjjel sem alszik el az Ő világa.”

Mi pedig, az ő kartársai, mondjunk neki megindult hálával köszönetet mindazért, amit karunkért tett, mint hűséges kartárs, mint pontosságával mindig példaadó nevelő, mint karunk háromtízbeni dékánja és négytízbeni prodekanja, mint többszöri tanszék helyettese és mint egyetemünk 1933–34. tanévi Rector Magnificusa. Az ő drága munkás életére, egész kedves családjára esedezünk további áldásokért az Egek Urához, akinek Szentlelke a baráti kapcsolat széttephetetlen láncával továbbra is fűzőn össze bennünket övele.

Dr. Kállay Kálmán, mint a karnak ezidőszerint Dr. Varga Zsigmonddal legrégebben együttműködő tagja, kér szót a dékán előterjesztése után, amelyet teljes egészében elfogadott. Úgy érzi, hogy a maga részéről is el kell mondania, amiben kétségtelenül tudja, hogy egyet ért vele az egész hittudományi kar, hogy Varga Zsigmond távozása igen nagy vesztesége a karnak. Nemcsak azért, mert a professzoroknak ama típusához tartozott, akik szívvel-lélekkel csak tudományszakuknak éltek, hanem azért is, mert a kar életében mindig teljes érdeklődéssel vett részt, semmiféle külön megterheléstől sohasem vonult vissza és amellet megértő, melegsívű kol-

léga és barát is tudott lenni. Varga Zsigmond szerette és nagyon magasra emelte tudományszakát, páratlan gazdagságúvá tette annak irodalmát a vezetése alatt álló közkönyvtárakban nemcsak országos, hanem világviszonylatban is és elméje teljes tudásával, ereje teljes odaadásával olyat produkált irodalmi munkásságával, ami kevés professzornak adatott meg nemcsak idehaza, hanem külföldön is. Kiemeli azt a meggyőződését, hogy bár karunk mély fájdalommal tekint egészségi állapota okozta korai távozására, ő és kartársai remélik, hogy a tudományos munka közössége és a személyes kapcsolatok őszintesége továbbra is meg fog maradni Varga Zsigmond és mi közöttünk. Szavait azzal fejezte be, hogy Varga Zsigmond életére, egészségére Isten gazdag áldását kérte.

Kar dékánja előterjesztését és D. Dr. Kállay Kálmán méltató szavait mély megilletődéssel hallgatja végig. Dr. Varga Zsigmond egyetemi ny. r. tanár nyugdíjazását őszinte sajnálattal veszi tudomásul. A dékáni előterjesztés és a hozzászólás minden szavát teljes egyhangúsággal magáévá teszi s egyben megbízza a Kar Dékánját és Prodekanját, hogy a jegyzőkönyvi számot kivonat alakjában a kar nevében személyesen adják át a nyugdíjbavonult kartársnak s juttassák kifejezésre előtte a Kar tagjainak osztatlan szeretetét s további munkásságára is Isten áldásáért történő esedezését.

Kiadta:

Debrecen, 1944 március 20.

Dr. Vasady Béla,
c. i. dékán.

Református nőszövetségi gyűlések Debrecenben

Előre hirt adtunk arról, hogy a tiszántúli református egyházkerület nőszövetségei nagy seregszemlére készülnek Debrecenben. Ez a seregszemle, egy vezetőképző konferencia és egy nyilvános nagygyűlés keretében zajlott le folyó évi március hó 16. és 17. napjain. A konferencia a kistemplomi egyházrész barátságos gyülekezeti termében, a nagygyűlés a történelmi emlékekkel gazdag ősi Kistemplomban tartatott meg, a legteljesebb érdeklődés mellett. Az egyházkerület minden egyházmegyéje képviselve volt; valamint a debreceni egyház tizenöt nőszövetségi csoportja.

Püspökünk bevezető áhitata nyitotta meg a konferenciát. Első délelőtt Dr. Makkai Sándor theol. professzor előadása hangzott el: „A nőszövetség alapjai és irányelvei” címen. Erőteljesen megnyilatkozó közkivánságra elhatározott, hogy az előadás önálló füzetben adassék ki és megfelelő példányszámban küldessék meg az ország területén minden nőszövetségnek. Első nap d. u. Dr. Makkai Sándorné egyházkerületi elnöknő tartott igen színes és praktikus értékű előadást a nőszövetség munkájáról. Másnap délelőtt három rövid bevezető előadás keretében, az egyházközségi, egyházmegyei és egyházkerületi nőszövetségek ügyrendjét és szervezkedését ismertették Dr. Szász Inréné és Dr. Gyárfás Pálné. Mindkét nap minden előadást igen áldásos eszmecsere kísérte.

A nőszövetségi nagygyűlés március 17-én délután 5 órakor tartatott meg. Bevezető áhitatot Uray Sándor kistemplomi lelkipásztor tartott. Utána Dr. Zsindely Ferencné Tüdös Klára, országos nőszövetségi elnök tartott az Úrasztalától előadást „A magyar református asszony útja” címen. Komoly bizonyoságtétel és lelkes felhívás, irányjelzés volt minden szava. A nagygyűlést Pilder Mária országos nőszövetségi titkár bibliamagyarázata fejezte be (Efez. 1: 10).

A nagygyűlés alkalmával, a közel 3000 lelket befogadó Kistemplom szűknek bizonyult. Debrecen női tábora mellett nagy számmal sorakoztak fel a vidéki nőszövetségek kiküldöttei. Mindkét gyűlésnek mindvégig kedves vendégei voltak Albrecht főherceg felesége, továbbá Ravasz László és Enyedy Andor püspökök hitvesei, úgyszintén mint egyházkerületeik nőszövetségeinek elnökei.

Istenbe vetett bizalommal hisszük és reméljük, hogy a debreceni gyűléseken áldott magvetés történt s a gyümölcstermést Isten országáért megadja ama nagy Magvető: a mi Urunk Jézus Krisztus.

U. S.

I R O D A L O M

D. Dr. Révész Imre püspök tanulmányai. Húsvétra megjelenik D. Dr. Révész Imre tiszántúli református püspök válogatott tanulmányainak „Tegnap és ma és örökké...” című gyűjteményes kötete több mint 400 lapnyi terjedelműben. A hatalmas kötet a neves egyháztörténész harmincöt évre visszatekintő tudományos munkásságának legkiválóbb termékeit foglalja magába. A könyv előjegyezhető a Coetus Theologorum Református Theologusok Főtitkári Hivatalánál, Debrecen, 10. Központi Egyetem. Előjegyzési ára április hó 10-ig: 20 P, azután: 24 P. A könyv a Coetus alapító, működő és pártoló tagjainak 1943. és 1944. évi illetménykötetűl szolgál. A legmelegebben felhívjuk rá kedves olvasóink figyelmét.

Kovácsné Huszár Jolán kiskunfélegyházi lelkipásztor-testvérünk felesége, a következő felhívást bocsátotta ki: „Dicsérlek Uram Tégedet” cím alatt összegyűjtöttem írásaimat, melyekkel harmincéves papné-életem munkamezején református anyaszentegyházunk asszonyai, leányai és gyermekei között szolgáltam. A most erőteljesen meginduló női munka segédkönyvéül szeretném kezetekbe adni az első kötetet: az *Asszonyok könyvét*, mely elmékedéseket, előadásokat, cikkeket stb. tartalmaz és minden darabja a női élet és szolgálat kérdéseivel foglalkozik; elindít és segít az egyéni elmélyülés, növekedés és szolgálat útján. Igen alkalmas segédkönyv a vezetők kezében is. A 160 oldalas munka előfizetési ára 8 P. Bolti ára 10 P lesz. Kérem a szíves előjegyzéseket, hogy a nyomtatandó mennyiséghez a papírszükségletet biztosíthassuk. Testvéri szeretettel *Kovácsné Huszár Jolán* (Kiskunfélegyháza).

A finn kormány ősi szokás szerint elrendeli, hogy 1944-ben négy egyetemes hála-, bűnbánati és imnapot kell tartani, éspedig március 5-i, május 21-i, július 23-i és október 15-i vasárnapokon, egyben mellékeli az ezekre a vasárnapokra elrendelt igehirdetési alapigék jegyzékét. A köztársaság polgárait felszólítja, hogy vegyenek részt a templomi istentiszteleteken és otthonaikban is mélyedjenek el a keresztyén hit örök igazságai tanulmányozásában.

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

A békésbánati egyházmegye esperese április 2-án, virágvasárnapján Gyulán körzeti presbiteri konferenciát rendez a következő programmal: Délelőtt fél 10 órakor istentisztelet a templomban, prédikál Harsányi Pál esperes. 11 órakor a Kultúrházban előadás presbitereknek: „Feladataink és erőforrásaink”, tartja Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző. 1 órakor közös ebéd. Délután 3 órakor a Kultúrházban előadás presbitereknek, tartja Gónczy Béla egyházmegyei főjegyző. 5 órakor templomi ünnepély. „Az anyaszentegyház jövődjé” címmel előadást tart Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző; bezáró bibliamagyarázatot tart Karácsony András békési lelkész.

Körzeti leánykonferencia Körösladányban. Március hó 19-én, vasárnap egynapos körzeti leánykonferenciát rendezt a körösladányi gyülekezet. A konferencián Fűzesgyarmat, Vészlő, Köröstaresa, Mezőberény, Gyoma, Dévaványa gyülekezetekből népes csoportokkal vettek részt a református leánykörök. Igé hirdetéssel és előadásokkal szolgáltak: Dr. Csikesz Tibor nagyváradai vallástanár, Mesterházy Ferenc m. kir. főlelkész, Sarolta diakonissza testvér, Juhász Sándor vésztői lelkész és Kósa Ferenc egyházmegyei missziói lelkész. A körösladányi gyülekezet és leánykör, Nyakas Sándor lelkipásztor vezetésével nagy szeretettel látta vendégül a konferencia résztvevőit.

BIHARI EGYHÁZMEGYE.

A nagyváradai református és evangélikus egyház folyó évi március hó 20-án a turini nagy remete halálának félévszázados évfordulóján Kossuth-ünnepélyt rendezett, melyen az ünnepi beszédet Dr. Kovács J. István budapesti theol. professzor tartotta. Felszólaltak még Turmezei Sándor ev. esperes és Dr. Incze Gábor református lelkipásztor.

A Bihar-püspöki Református Dalárda március 12-én ünnepélyes keretek között emlékezett meg tízéves fennállásáról. A dalárda szervezője és mai napig is karnagya Herczegh Kálmán kántor-tanító, egyházmegyei tanácsbíró. Az ünnepély keretében a tízéves tagokat a Magyar Dalosszövetség bronzérmével tüntették ki.

A nagyváradai reformátusok ünnepe volt március tizenkilencedike. Ekkor iktatta be hivatalosan vallásoktató-lelkészi állásukba az újvárosi templomban délelőtt feltizenegyor kezdődő istentisztelet keretében a bihari egyházmegye esperese Vadai Béla: Bittó Zoltán, Bokor Sándor, Keckés Balázs, Kiss Tamás, Kurucz József vallásoktató-lelkészeket és missziói (intézeti) lelkészi állásába Papp Lászlót, a tanoncotthon igazgató-lelkészét. Istentisztelet után presbiteri díszgyűlés volt a református Kultúrpalota nagytermében.

A bihari egyházmegye folyó évi március 23—26. napjain körzeti presbiteri konferenciát rendez; március 23-án Biharkeresztesen; március 25-én Hegyközkovácsiban; ugyanazon nap párhuzamosan Fugyivásárhelyen; végül márc. 26-án Nagyváradon. A kibocsátott program igen gazdag. A konferenciasorozatot Dr. Incze Gábor nagyváradai lelkipásztor és Orth Imre biharpüspöki lelkipásztor rendezik. Áldás kísérje szent munkáikat.

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

A szerepi református Nőszövetség az idén munkakörét kibővítette, hetenként kétszer fonódelutánok tartásával és vitaminos ételek, tészták háborús receptjeinek ismertetésével. Előadás és tésztakóstolók tartásával eddig 800 P-t gyűjtött össze, melynek egy részét gyermek vándorkelengye, más részét pedig kerekesszék beszerzésére fordította. Iskolás szegény gyermekek segélyezésére 322 P-t gyűjtött. Karácsonykor a harcúterén küzdő honvédek családja számára szeretetsomagot készített.

A sárrétudvari református Nőszövetség Orsós Erzsébet, a Lórántffy Zsuzsanna Egyesület titkáranak közreműködésével nőszövetségi napot rendezett. Az asszonyokkal folytatott közvetlen megbeszélések után a templomban tartott műsoros esten kiváló előadásban ismertette a nők helyzetét az ókortól Krisztusig, majd onnan napjainkig. „Krisztus meg-

váltotta az asszonyokat alárendelt szerepükből és az asszonyok hálásak voltak ezért, hűségesen szolgálták Krisztust, a mártíromságig." A helybeli férfiak énekszámát a Dávidházy Gábor biharnagybajomi segédlelkész és Madar Margit helybeli leánykört elnök szavalták.

A Nőszövetség tagjai elkezdtek a betegek látogatását, gyermekágyas anyákat látogattak meg, harctérről hazajött apa családját segélyezték és több említésre érdemes segélyezést bonyolítottak le, nagyjából saját adakozásából.

A havonként kétszeri összejövetelek nagy közkedveltségnek örvendenek, önképzőkörti számok, szavaltat, felolvasás mellett ilyenkor beszélnek meg a legsürgősebb teendőket, az összejövetelt mindig bibliamagyarázat vezeti be, melyet Bárdos Lajos lelkipásztor tart sorozatosan a Biblia nőalakjairól.

A KIE és Leánybiblikör együttes teadélután rendeztek, ahonnan csomag süteményt küldtek a gyülekezet árvájának az erdőbényei árvaházba.

A Leánykör tagjai a lelkipásztorné vezetésével részt vettek a biharnagybajomi gyülekezeti napon, ahova esős februári napon kocikkal mentek át. A leányok az összejöveteli helyiséget, ahol hetenként az egyesületi órát tartják, kimeszelték, hetenként felsürolják, a falat képekkel díszítették fel s ezt a munkát önként vállalták váltakozva. Nagy érdeklődés mellett zajlott le a Leánykör egészségügyi előadás-sorozata, melyet Dr. Muszbek Mihály helybeli községi orvos vezetett. A leányok lelki és szellemi irányításában a lelkipásztorné mellett eredményes munkát végeznek Nemes Sándorné igazgató-tanító felesége és Gál Ilona tanítónő.

Február 28-tól március 2-ig négy napos téli tábort tartott a KIE, melyen állandóan 18-20 ifjú vett részt reggeltől késő estig. A vezetők: Tamás Ferenc lelkész, az egyházkerület missziói előadója és Pataki László konventi ifjúsági missziói lelkész a sárrétudvari ifjúság életében a legelső közösségi munkát úgy vezették le, hogy az ifjúság és öközöttük létrejött bizalmas bibliai beszélgetés lelki hatásai áldásos jövőt ígérnek egy későbbi ifjúsági egyesületi munka kibontakozására. Egyéb nevezetessége az volt a téli tábornak, hogy megszólaltatta a gyülekezet előtt a magyarság halhatatlanjait: Arany Jánost, Petőfi Sándort, Ady Endrét, mert minden este egy-egy nagy költőnek életét és költészetét mutatták be fenti előadók úgy, hogy az ifjúság és a leánykörti tagok a költők műveiből szavaltak, énekeltek, majd az egész gyülekezet együtt tanult meg egy-egy valódi népi dalt. Az utolsó estén helybeli elhunyt költőnk Nagy Imre életét, költészetét ismertette a lelkipásztor. A gyülekezet olyan nagy érdeklődést tanúsított az előadások iránt, hogy estéről-estére nemcsak megtöltötte az iskola-termet, amelyben 300-an is szorongtak, hanem temérdekben voltak kénytelenek hazamenni, mivel nem tudtak a terembe bejutni. Most tűnt ki, hogy mennyire hiányzik a gyülekezeti ház és hogy milyen sürgős feladat volna ennek a megteremtése. A gyülekezet perselyadakozása az ifjúsági munka céljait szolgálja, de az ifjak a Nagy Imre-est bevételét a költő nagyon szerény viszonyok közt élő családjának juttatták. Látogatóink voltak Ördög Lajos egyházmegyei főjegyző, Szabó Sándor lelkész. Az egyházi iskolai felügyelő meglátogatta iskoláinkat és legmesszebbmenő elismerését fejezte ki az egyházi karaktert hűen visszatükröző oktatás eredményességén, melyet Nemes Sándor igazgató, Nemes Sándorné, Zagyva László, Szilágyi József, Árva Sándorné, Gál Ilona tanítóink áldozatos munkájukkal elértek. A téli táborban is közreműködtek Nemes Sándor igazgató-tanító, Zagyva László és Szilágyi József tanítók, László Kálmán gazdasági előljáró.

ÉRMELLÉKI EGYHÁZMEGYE.

Az érbogyzósi ifjúsági és leányegyesület tagjai márc. 15-én a leventeotthonban jólsikerült ünnepélyt rendeztek. Közreműködtek: Oláh János főjegyző, presbiter megnyitó beszéddel, Sillve Gyula református tanító előadással, Balázs Lajos Béla lelkipásztor bibliamagyarazattal, valamint az ifjúsági egyesületek tagjai énekszámokkal és szavaltatokkal. Előadásra került a RKIE kiadásában megjelent Dobó László: „Az igazi virtus” c. darab, melyre az ifjak nagy szorgalommal készültek elő s melyet nagyon szépen előadtak. Az előadás a 200 főnyi közönség lelkében mély nyomokat hagyott. Az előadás tiszta jövedelme a RKIE sajtóalapját, valamint a Nőszövetség céljait szolgálja. A darab betanításában és rendezésében nagy része van Sípos Ilona állami tanítónő, leány- és leventeágyvezető-

nőnek. Az előadás után a közönség nagy része együtt maradt s társasjátékokkal szórakozott. Sok ifjútól lehetett hallani: „lehet szórakozni bál nélkül is!” Az ifjúsági egyesületek készülnek csatlakozni az országos központhoz. A leányok csatlakozása valószínűleg már a tavaszon megtörténik.

Vallásos estély Margittán. A margittai református egyház vallásos estély keretében emlékezett vissza a nagy magyar eseményekre március 17-én. Ének és ima után Szendrey Dénes lelkész Pál ap. II. Kor. 3. r. 17. v. alapján a „testi és lelki szabadság”-ról tartott előadást. Jobbágy Bertalanné tanítónő az 1848-as eseményeket ismertette. Kántor Péter igazgató énekszólójával, Veress Mária, Tóth Margit, Nyilasi Ferenc szavallataival, a református leány-énekkar pedig két szép énekelődésével tették maradandó hatásúvá a szépen sikerült vallásos estélyt, melyben kiváló része van a lelkész- és tantestület összhangzatos és egymást megértő munkájának. (Résztevő iskolafelügyelő).

FELSŐSZABOLCSI EGYHÁZMEGYE.

A gyulaházi ifjúsági egyesületek március 15-én előadták az „Él az Isten” c. nagyhatású, műkedvelői előadásra kiválóan alkalmas színdarabot. A pompásan betanult és előadott darabnak olyan váratlan nagy sikere támadt, hogy a terem szűk volta miatt március 15-én kétszer kellett előadni, sőt március 19-én meg kellett ismételni az előadást. A 330 pengős bevételből, ami önkéntes adományként folyt be, az ifjúság ágyalaptványt létesített a gégyényi aggmenhelyben, a fennmaradó pénzt pedig az ifjúsági egyesület szükségére fordította. A kitűnő betanítás Gombor Bertalan dícséretes munkája.

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

Kollégiumi ünnepély Dévaványán. A dévaványai templomban március 12-én este 6 órakor nagyon szépen sikerült ünnepély volt a debreceni Kollégium javára. Harmadfelezer ember szorongott a hatalmas templomban. Komlósi Gábor imája és bibliamagyarázata (a 121. zsoltár 4. verse alapján) után Gaál István esperes tartott nagyhatású ünnepi beszédet a Tiszántúl magyarságának nagy kincséről, a Kollégiumról. Bán Mihály kántor szólóéneke s az Iparos Dalárda kitűnő énekszámát után Szilágyi Rebeka szavalt egy szép alkalmi költeményt: „Tebenned bíztunk eleitől fogva.” Majd vitéz Csécskedi Károly műgyetemi hallgató orgonajátéka után Vass Antal lelkipásztor adott hálát Istennek ez ünnepélyen közölt áldásokért. Az ünnepély igen szép anyagi jövedelmet hozott a Kollégium javára.

Tiszakürtön tartotta meg március 12-én a heves-nagykunsági egyházmegye tiszazugi körzete ezévi ifjúsági és leánykonferenciáját, amelynek elkészítésére március 6-11 között Szokody Gyula ifjúsági körzeti munkavezető, Tisza Imre tiszántúli egyházkerületi diakónus, Jakab Sándor népfőiskolás KIE-munkás földműves ifjú és Horváth Klára leányszövetségi titkár előbb gyülekezetenként végiglátogatták a tiszazugi falvak ifjúsági és leányegyleteit. Személyes látogatásuk során külön a leányoknak és külön a fiúknak „Mégmértél és híjával találtattál” címmel szóltak, hogy komolyan készülhessen az ifjúság a konferenciára. Mindenütt az évszázó vallásos estéken is áldással szolgáltak a gyülekezetekben.

Az így elkészített konferenciára aztán 196 fiú és 143 leány gyűlt össze március 12-én Tiszakürtre, ahol a leányoknak Szokody Fogaras Ilona „Leányarcok a Szentírásban”, Horváth Klára „Hol a te igazi helyed?”, a fiúknak pedig Tisza Imre „Ifjú arcok a Szentírásban” és Pógyor István „Hol a te igazi helyed?” címmel tartottak előadást.

Dr. Gál Lajos tiszaföldvári lelkipásztor igehirdetése után a közös konferenciát a résztvevők nagy számára tekintettel a templomban kellett megtartani, ahol Szokody Gyula megnyitó imája után Pógyor István „Ki vagy és ki lehetnél?” címmel tartott hatalmas előadást. A KIE-parlament mintegy 90 kérdésre adott feleletet. Szokody Gyula felemelő záróáhitata, majd Dr. Tóth Dezső lelkipásztor a vendéglátó tiszakürti egyház nevében mondott zárószavaival ért véget a konferencia, amely, hisszük, nem marad áldás nélkül.

NAGYSZALONTAI EGYHÁZMEGYE.

A nagyszalontai Református Leányszövetség március 19-én, szépszámu közönség jelenlétében, szeretetvendégséget rendezett a városi „Kulturház” nagytermében. A sze-

retetvendégség műsorát előadások, énekszámok és szavaltok képezték. Ezek közül kiemelkedő volt Dr. Ravasz Dezső gimn. tanár női hivatásról szóló előadása. Megjegyzendő, hogy a szeretetvendégség teáját az Egyet saját csészejében szolgálta fel, ugyanis két hét leforgása alatt a tagok 160 csészét adományoztak Egyesületüknek, mely által áldozatkészségüknek szép bizonyosságát adták. A szeretetvendégség előkészítését és levezetését Hunyadi Iona elnöknő és Molnár János s.-lelkész végezte.

SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE.

Segédlelkézi konferencia. Szatmáron, a Szatmár vármegye területén lévő három református egyházmege (nagykárolyi, nagybányai, szatmári) segédlelkései március 21-én konferenciát tartottak. Mivel külön-külön, egy-egy egyházmegeben a segédlelkészek száma csekély, kellett a közigazgatási egység alapján megrendezni a konferenciát. A három egyházmege területén van 25 segédlelkész és három vallásoktató, s a mostani vonat- és utazáskorlátozás közepette is megjelent 15 segédlelkész és két vallásoktató. A konferencia helye a szatmári egyház tanácsterme volt. Megnyitó áhitatot Bartha József kispaládi segédlelkész tartott. Ezt követte Gönczy Sándor nagybányai vallásoktató előadása „Segédlelkész szellemi és lelki problémái” címmel. E vitabevezető előadást élénk és azt lehet mondani, csaknem minden jelenlétet foglalkoztató megbeszélés követett. Ez előadás után Dr. Kiss Bertalan szatmári lelkészpátor előadása hangzott el „Igehirdetés és politika” címmel. Nagyon szépen megalapozott és felépített előadás volt, melyet szintén élénk megbeszélés követett. Hitvallás volt ez az előadás és a megbeszélés arról, hogy mi az a feladat, amit el kell végezni minden lelkésznek az igehirdetés terén, hogy ne essen a szószéken politizálásba. Sokat épültek a jelenlévők ezen előadásból és megbeszélésből. A déli órákban Dobos Zoltán vármegyei népművelési igazgató „Szatmár vármegye szórványai és feladataink” címmel tartotta meg előadását. Kimutatta nagy részletességgel, hogy milyen veszélyben vannak szórványban élő és lassan elkalladó hittestvéreink. Sajnos, hogy a délutáni két előadónk nem érkezhettek meg. Így csak megbeszéléseket tartottunk. Egymásnak beszámoltunk dolgainkról, helyzetünkről, céljainkról. A konferencián megjelent Boros Jenő szatmári elnök-lelkész, aki gondot viselt arra, hogy „mindenek ékesen és szép renddel legyenek”. Visszatekintve a konferenciára, elmondhatjuk, hogy áldásos volt. Felkészülés az elkövetkezendő nagy és nehéz, de mégis szép és dicső szolgálatra. Egymás meglátásai alatt épülhettünk és elindulhattunk a magyar református lelkek Istenhez vezetésének útján. (Jelen volt.)

K R Ó N I K A

Püspök úr missziós napja a debreceni nyilastelepi egyházrészben.

Isten kegyelme gazdagon megáldotta az elmúlt vasárnapot a debreceni nyilastelepi gyülekezet számára. Főlisteztetű Püspök úr ezt a napot (március 26) egészen a Nyilastelepen töltötte, hol a gyülekezet, élén a lelkipásztorral, gondnokkal és egyházrész tanácsal, meleg szeretettel fogadták. Délelőtt tíz órakor a templomban prédikált a püspök úr. Délután félhat órakor templomi ünnepély volt, melyen a gyülekezet újra szorongásig megtöltötte a padokat. Az ünnepély középpontjában a püspök úr előadása állott. A gyermekekről beszélt, akik még értetlenül nézik a mai nagy történéseket... Nekünk naponta imádságunkba kell foglalnunk ezt a kérdést: Mi lesz a gyermekkel?... Az állam és az egyház társként dolgozzon azért, hogy a gyermekkel azt a Jézust, aki őt a keresztségben homlokon csókolta, jó korán megismertesse és úgy vezesse, hogy egykor teljes tudatossággal is Jézust vallja Megváltójának. Az államnak öröndeznie kell, ha a gyermek lelki oktatása Jézus szellemében történik.

— A gyermeket az egyház is csak ajándékba kapta és nem tekintheti öncélnak. — Milyen dicső, ha az egyház

ölében nyújtja a gyermeket Jézusnak: de milyen borzasztó, ha az egyházak egymás szívéből akarják leszakítani a gyermeket csak azért, hogy a statisztika számukra kedvezőbb legyen. Milyen nagy baj, hogy az egyházanyák is versengenek a gyermekért!

— Az ördögnek tetszik, amikor a család pusztul, amikor a gyermeket le akarják szakítani az édesanya kebléről és az egyházak versengenek a gyermek birtokáért, de Istennek legyen hála — fejezte be nagyhatású beszédét a püspök — nemcsak az ördög nézi, hanem nézi Jézus Krisztus is a gyermekért való nagy küzdelmet és Ő erőt adhat, hogy a keresztyén állam és egyház és szülők megtarthassák a gyermeket Jézusnak, mert a gyermek Jézusé... Az ünnepélyen Dr. Juhász Géza verseket olvasott; D. Szabó László operaházi tag énekelt; majd alkalmi szavaltok következtek. Püspök úr áldása és a gyülekezet éneke fejezte be a nyilastelepi missziós napot.

Új utak az egyházépítésben. Egyre több nagy gyülekezet és egyre több egyházmege ismeri föl azt a mérhetetlen felelősséget, amely az egyháztól elszakadt hívek gondozatlansága miatt hárul az egyházra. Még elképzelni is rettenetes, hogy az egyház névleges tagjainak milyen óriási százaléka él egészen távol az egyházi élettől. Az egyház nem vádolhatja őket, csakis sajátmagát azért, hogy ezek a lelkek elszakadtak tőle. Az egyháznak azonban túl kell jutnia az önvádon, cselekednie kell. Erdélyben több egyházmege rendezett már úgynevezett ébresztő napokat vagy hetet. Ez alatt az idő alatt az egyházmege összes lelkipásztorai a legtervszerűbb előkészítés mellett kettenként vagy hármasával két-három napot töltenek egy-egy gyülekezetben, ahol előadásokat, ébresztő igehirdetéseket tartottak és ami a legfontosabb: az összes családokat felkeresték és minden házban házi istentiszteletet tartottak. Ezekben az egyházmegekben egyetlen egyháztag sem mondhatja, hogy az egyház nem kereste őt meg és nem hívta a gyülekezeti élet bensőbb közösségébe. Nemrégiben arról olvastunk, hogy a miskolci gyülekezetben indult meg egy hasonló munka, amelynek keretében pár hét alatt minden református családot meglátogatnak a lelkipásztorok és presbiterek. Erdélyben a bekecsalji egyházmegeben pedig egészen páratlan módja folyt le az egyházépítésnek. A kolozsvári theologiai fakultás egész tanári kara és ifjúsága három napot töltött az egyházmege gyülekezeteiben, mindenik gyülekezetben végezvén a gyülekezeti szolgálásokat és a házi látogatásokat. Úgy találjuk, hogy ezek a munkák az igazi népmisszió jegyében folynak. Nemcsak egyházi, hanem nemzeti szempontból is igen nagyjelentőségűek, mert ma nem lehet nagyobb jót tenni az egyház tagjaival és a nemzettel, mint megtérésre hívni és Krisztus evangéliumával vigasztalni. Amíg tart a kellemes idő, amíg nem szakad ránk még teljesebben Isten ítélete, mindent meg kell tennie az egyháznak, hogy híveihez közel vigye az evangéliumot. Ezzel a munkával nem lehet várni. Sürgetnek az idők és sürget Isten ítélete és kegyelme. (L. D.)

Kilencféle egyházjognak lépett helyébe a polgári házasságról szóló törvény. A kiváló jogtudós, volt kecskeméti jogakadémiai tanár, Dr. Réthey Ferenc ny. főispán, a pest-környéki református egyházmege gondnoka érdekes tanulmányt adott közre. Abból indul ki: Pest vármegye csupán alaki okokból nem vette érdemi tárgyalás alá legutóbb azt az indítványt, hogy a vármegye közgyűlése írjon fel az országgyűléshez a polgári házasságról szóló törvény hatályon kívül helyezéséért. Mit jelentene a kötelező polgári házasság eltörlése? — veti fel a kérdést Dr. Réthey Ferenc. Az egyházi partikularizmusnak az állami törvényhozási és bírósági egységes jogrendszer helyébe való újbóli beállítását. A polgári házasság bevezetése előtt Magyarországon kilencféle egyházjog volt és kilencféle egyházi bíróság ítélkezett. Természetesen mindegyik a saját joga szempontjából ítélte meg, érvényes-e az a házasság. Gyakran megtörténik így, hogy vegyesházasságoknál a házasság az egyik félre nézve saját egyházjoga szerint érvényes volt, de a másik fél egyházjoga ezt nem ismerte el. Alig képzelhető, mennyi keserűség, fájdalom származott a polgári törvény előtt ebből a helyzetből s éppen a tarthatatlan állapotok követelték olyan házassági törvény megalkotását, amely az állam céljait és az egyházak egyenlő elbírálását biztosítja. Már az 1790—91-es országgyűlésen sürgette Zichy Károly gróf országbíró, hogy a házassági ügyekben való ítélkezést vegyék ki az egyházi bírások hatásköréből. A múlt szá-

zad 70-es, 80-as éveiben nagy államférfiak egész sora: Eötvös József báró, Irányi Dániel, Trefort Ágost, Deák Ferenc, Szilágyi Dezső foglalt állást a polgári házasság törvénybeiktatása mellett. Nem is tételezhető fel ilyen nagy elmékről, hogy anélkül állottak volna a mozgalom és irányzat élére, hogy meg ne lettek volna győződve e kérdés törvényhozási rendezésének közérdekű voltáról és rendkívüli fontosságáról. Ez a törvény évszázados küzdelemre tett pontot. Korunkban elvi szempontból is nehezen volna elképzelhető a visszafelé haladás, nem is szólva egy ilyen lépés felekezeti következményeiről. Ma fokozott szükség van a lelkek harmóniájára, tehát a kérdés törvényhozási tárgyalása a legteljesebb mértékben időszerűtlen.

A Körösladányi Református Leányegyesület körzeti leányegyesületi konferenciát rendezett 1944 márc. 19-én. Dévaványa, Füzesgyarmat, Gyoma, Köröstarcsa, Mezőberény és Vésztő református leányegyesület tagjai vettek részt ezen áldásos összejövetelen. Előadók voltak: Kósa Ferenc egyházmegyei missziói lelkész, Dr. Csikesz Tibor nagyváradai gimn. vallásnár, Mesterházy Béla táborigazgató és Juhász Sándor vésztői ifjúsági lelkész. Az egésznapos konferenciát templomi ünnepély rekesztette be. Az összesereglett 150 leány lélekben meggazdagodva tért vissza községébe. A konferencia sikeres rendezése Nagy Ilona református tanítónő, a helybeli leányegyesület vezetőjének érdeme.

Rádió közli a „légiveszély” és a „zavaró repülést”
Honvédelmi miniszteri rendelet jelent meg, amely rendszerezíti az ellenséges légi tevékenység jelzését a rádióban. A közönség figyelmeztetésére két jelzést használ a rádió. „Légiveszély” közlése azt jelenti, hogy a megnevezett riasztóközvetítő területét az ellenséges repülőgépek megközelítették, de annak légi terébe még nem hatoltak be. A „zavaró repülés” a „légiveszélynél” már többet jelent. Zavaró repüléskor nem nagyobb kötelék, hanem csak néhány ellenséges repülőgép készül behatolni a riasztóközvetítő légtérbe, vagy oda már be is hatolt. A „légiveszély” és a „zavaró repülés” közlése a Budapest I. rádió hullámhosszán történik. A „légiveszély” és a „zavaró repülés” megszűnését is Budapest I. hullámhosszán közlik. A magyar rádió műsorának beszüntetése az ország lakossága számára külön légtalmi jelzést még nem jelent. Ha az megtörténik, a „műsorunkat bizonytalan időre megszakítjuk” szöveg bemondásával, még semmi légtalmi tennivalónk sincsen, aggodalomra sincsen okunk, csak ezután állítsuk be rádióinkat Budapest I. hullámhosszára hogy az esetleg bekövetkező „légiveszély” vagy „zavaró repülés” közlését meghalljuk. A városok és községek légtalmi parancsnokai a lakossággal mindenképp közölni fogják annak a riasztóközvetítő elnevezését, amelynek területén a város vagy község fekszik. Így mindenki tudni fogja, hogy a rádióban felhangzó jelzés mikor szól nekik. Emellett azonban a légtalmi őrségszolgálatok szervezők meg a lakóházakon és házcsoportokon belül egymás kölcsönös értesítését, hogy a légiveszély és a zavaró repülés elhangzásáról azok is értesüljenek, akiknek nincs rádiójuk. „Légiveszély” közlése esetén, amint arról otthonunkban értesülünk, célszerű felkészülni az esetleg bekövetkező riasztásra. Ha már lámpagyújtás után lennénk, akkor az elsötétítést azonnal végre kell hajtunk. A „zavaró repülés” közlésének tudomásulvétele után az épületekben ajánlatos ugyanazokat a tennivalókat végrehajtani, mint riadó esetén. Az óvóhelyre azonban levonulni csak ajánlatos, de nem kötelező. Az elsötétítést lámpagyújtás után, ha ez még nem történt volna meg, kötelezően végre kell hajtani.

A Katolikus Diákokon Mozgalom minden vonatkozásban rendkívül nagyjelentőségű eredményeket ért el. A magyar katolikus ifjúság nagyszerű új lapjában, a „Sziklán Allunk” — február 15-i számában közölték az első gyűjtési eredményt: 5 milliót. De már egy hétre javítani kellett a hírt, mert 5 és fél millióra növekedett a beküldött összeg.

Lelkipásztorok és tanítók közös csendes órája. A debreceni református egyház missziói bizottsága, bátor kezdeményező lépést tett, amikor a Debrecenben szolgáló összes lelkészjellegű egyéneket és a tanítói testület tagjait, közös csendes órára gyűjtötte össze. A találkozó napirendje ez volt: Bevezető bibliamagyarazatot tartott Uray Sándor, a missziói bizottság elnöke. A lelkipásztorok és tanítók együttműködéséről tartottak rövid bevezető előadást: Dr. Farkas Pál iskolaszéki elnök és Molnár János központi igazgató-tanító.

Zürichben, Svájc legnagyobb városában az 1941. évi népszámlálás alkalmával a protestánsok száma: 224,510: a római katolikusoké: 93,523, az ú. n. ó-katolikusoké pedig 4744 volt.

Hány templom pusztult el és épült újjá Finnországban?
1937-től 1941-ig Finnországban 83 evangélikus templom rongálódott meg. Ezek közül csak egy pusztult el nem-háborús tüzeset következtében, ellenben a háború elpusztított teljesen 37 templomot, súlyosan megrongált 28-at, s kisebb rongálásokat okozott szintén 23 templomon. Elpusztult ezenkívül sok gyülekezeti ház és paplak is. Ugyanez alatt az idő alatt 13 új templom épült, amelyből négyet ajándékba építettek. Egyet maga egy gyáros épített egyházközsége számára, a másikat pedig a helység gyarai. Ugyanez alatt az idő alatt új vagy alaposan épített orgonát 37 templomba szereztek be.

A vasárnap délelőtt rendezendő matiné ellen emel szót a Magyar Protestánsok Lapja. Amikor hosszú küzdelem után az illetékesek elhatározták, hogy a leveletösszejeledek és vásárok időpontját vasárnapról más napra teszik, újabban a matiné gördítenek akadályt a templombajárás elé. A matiné rendezőinek célja nem az istentisztelet tartásának megnehezítése, hanem éppen elősegítése kell hogy legyen. (D. D.)

HIVATALOS ÉRTEŚÍTÉS

A debreceni református Kollégium liceuma és tanítóképző-intézete igazgatóságától.

TÁRGY: Liceumi felvételek.

TÁJÉKOZTATÓ.

A liceumba a középiskola négy alsó osztályának elvégzése után lehet beiratkozni és négy esztendőig tart. Elvégzése után a növendék érettségi bizonyítványt kap. A liceumi érettségi mindazokkal a jogi, erkölcsi, társadalmi és gyakorlati előnyökkel felruhazza a növendéket, mint a gimnáziumi érettségi.

A liceum és gimnázium tananyagában a főkülönbség ott van, hogy a liceumban nincs klasszikus, tehát latin és görög nyelv, továbbá második modern nyelv sem, hanem csakis a német.

A debreceni református Kollégium fenntartótestülete is megszervezte a liceumot. Tekintettel az országszerte mutakozó nagy tanítóhiányra, jelenleg a liceumnak csak az első három osztálya működik, IV. és V. osztály még ma is a régi tanítóképzőintézet tanterve szerint halad. Így tehát a jelenleg fennálló rendelkezés szerint ötéves tanfolyam után a növendék tanítói oklevelet nyer.

A debreceni református Kollégium liceumának felvételi, beirási rendje, a fizetendő díjak és nyújtandó kedvezmények, a felvétel módzatai a liceum első osztályába a következők: jelentkezni a következő iskolai évre, minden év május 15-ig kell, későbbben érkező kérvényeket *egyáltalán nem vesszünk figyelembe.* Kérvényeket az Igazgatóságához címezzék a jelentkezők. (Debrecen, Kollégium) és a kérvény mellé csatolják: születési anyakönyvi kivonatukat, újraoltási bizonyítványukat és a IV. osztályról (gimnázium vagy polgári iskola) szóló félévi értesítőjüket és származás igazolásukat. Korhatár 18 életév. Külön kérvényben kell a tápintézet — bentlakási óhaj beküldeni. A növendékek idejében értesítést kapnak a felvételtől. Megelőzőleg zenei halláspróban kell minden növendéknek megjelennie. Felvételre csak az számíthat, aki zenei hallással és jó énekhanggal rendelkezik. A hallás vizsga időpontjáról minden növendék értesítést kap. A hallásvizsga sikeres letétele után beiratkozhat az első osztályba.

Fizetendő díjak: tandíj egész évre 80 pengő és 20 pengő pótdíj. Mellékdíj egész évre 46-80. Ebből első félévben 28-80 P, második félévben 18 P fizetendő. A létszám 25%-a tandíjmentességben részesül.

Tápintézet díjak a következők: I. fokozat 153 P. II. fokozat 306 P, III. fokozat 459 P, IV. fokozat 612 P. Akik csak a tápintézetet veszik igénybe, egész évre 680 P-t fizetnek. A díjak a fokozatos drágulással párhuzamosan mérsékelten emelkedhetnek. A díjak félévenként négy-négy havonként fizethetők, de az első félévben december 5-ig,

II. félévben május 5-ig kötelesek a növendékek egészévi díjukat befizetni.

Bentlakási díj: A bentlakók tartoznak a konviktusban étkezni. A bentlakásban ezidőszerint 130 tanuló volt. A bentlakási, illetve az internátusi díjak a következők: I. fokozat 40 P, II. fokozat 80 P, III. fokozat 100 P, IV. fokozat 120 P egész évre. A bentlakási díj két részletben szeptemberben és februárban fizetendő.

Az első osztályba lépő növendékek tápintézetű kedvezményt egyáltalán nem, tandíjkezdve nem csak méltánylást érdemlő esetben kaphatnak.

A díjak legkönnyebb befizetési módja a Kollégium 11.322. sz. csekkszámjára történő befizetés az összeg rendeltetésének pontos megjelölésével és névfeltüntetésével a csekklap hátulsó oldalán.

Az érettségi bizonyítvánnyal rendelkezők egy év alatt tanítói oklevelet nyerhetnek.

Debrecen, 1944 március 27.

A debreceni református Kollégium
keze és tanítóképzőintézeti
igazgatósága.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a **Kiadóhivatal** címére (Debrecen, Kálvin-tér 17. Püspöki hivatal. Postajelző 65) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1400—1944. szám.

PÁLYÁZAT.

A középzsabolcsi egyházmegyébe kebeleztet *balsai lelkipásztori* állásra pályázatot hirdetek.

Javadalma a következő:

Készpénz az egyházközségtől 126 korona.

16 métermázsza rozs.

38 kat. hold föld (szántó, rét, füzes).

Kongrua: 23548 korona.

Stóla az egyházkerület rendelete szerint.

Lakás és kert természetben.

15 iga napi szántásnak esetleges váltsága 45 korona.

Az egyházközség tagjai tartoznak egy napi járó földről a lelkipásztor által vett fát hazahordani.

A lelkipásztor javadalmi földjei után az állami és víz-szabályozási adót az egyházközség fizeti.

Megváltandó beruházás nincs. Az állás 1944. évi aug. 1-én foglalandó el.

A pályázati kérvények az E. T. II. tc. 39. § rendelkezése szerint felszerelve a pályázati hirdetés megjelenése után 15 nap alatt adandók be Porzolt István espereshez Nagykállóba.

Debrecen, 1944 március 28.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A szatmárnémeti református gimnázium igazgatósága pályázatot hirdet a) miniszteri kinevezés útján betöltendő magyar-német, latin-történelem, továbbá b) választás útján betöltendő magyar-latin szakos rendes *tanári* állásra. Pályázhatnak megfelelő szakcsoporthú, középiskolai oklevéllel rendelkező református tanárok. A javadalmazás az állami tanárok javadalmazásával egyenlő. A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz, illetve a gimnázium igazgatótanácsához címzett és kellően felszerelt kérvényeket a gimnázium igazgatóságához kell beküldeni. Pályázati határidő 1944 április 8.

TARTALOM:

Révész Imre: Virágvasárnap
Kósa Ferenc: A virágvasárnap Király békessége
Dr. Vasady Béla: Dr. Varga Zsigmond professzor nyugalmabonulása
U. S.: Református nőszövetségi gyűlések Debrecenben
Irodalom — Hírek az egyházmegyékből — Krónika —
Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetmények —
Hirdetések

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1944—983

KONFIRMÁCIÓRA

ELŐKÉSZÍTÉSRE:

APOSTOL ELEK: Konfirmációi káté, az elemi iskola V—VI. osztályát elvégzettek részére ára P—70
VIRÁGH JÓZSEF: Konfirmációi káté az elemi iskola VI. osztályát nem végzett, tanyakon és szórványokon lakó konfirmálók számára ára P—50
DR. PATAY PÁL: Konfirmációi káté, fiú- és leányközépiskolák IV. osztálya számára ára P—80
ERDŐS JÓZSEF: A Heidelbergi Káté ára P—60
D. DR. RÉVÉSZ IMRE: Öntudatos Hit ára P—30

AJÁNDÉKUL:

DR. ERDŐS KÁROLY: Az én vallásom ára P 1—
URAY SÁNDOR: Édesanyám imakönyve (fél-vászon) ára P 4—
SZIKSZAY: Keresztényen tanítások. ára P 8—
MEGREDELHETŐ:

Méliusz

KÖNYVKERESKEDÉS

Debrecen, Ferenc József-út 26.

KISS FERENC

Telef.: 384-447.

Ötvöstanár, ref. presbiter

BUDAPEST IV., HATÁRSZÁR-U. 3.

Úrvacsorai és keresztelési edények,
nászajándékok, ékszerek stb.

Törött tárgyakat javítok, becserélek. Aranyozok, ezüstözök.

Szövetek, selymek,

függönyök, függönykelmék, retikülök, kötött-
árúk, női és férfifehérműek, rövidárúk
nagy választékban.

PETRIK KÁROLY DEBRECEN,

női és férfi divat üzlete Ferenc József-út 25.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN

TELEFON: 20-06 és 15-4

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Betéteket legelőnyösebben gyümölcsösztet
és azonnal kifizet.

KÖLCSÖNÖKET ÁLLANDÓAN FOLYÓST.

Telefonok: 17-70 és 22-32.

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNIUMGYÁR RT.

PÉCS, József-u. 30. TELEFON: 17—14.

Fiókhely: Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz.

Telef. Budapest, 494—497. Új orgonák, mindennemű javítás és
átépítés. Kétféle hangú harmóniumok.
Méltányos feltételek, művészi kivitel.

